
datum en -tijd	29 april 2021 (15.30 – 17.00)
Meeting	Werklijn 3 – Stimuleren particuliere eigenaren CD Energieke Wijken, Duurzaam en Sociaal

Aanwezig: Marco Attema en Martin Klooster (Groningen), Hanke Haagsma en Bert Vos (Rotterdam)
Hans van Ammers (Arnhem), Evert-Jan Roelofs (Zeist), Tom Verhoef (Nijmegen), Maaïke Vallenduuk
(Amsterdam), Regien van Adrichem, Henk Jan Bierling

1. Opening

Wat is de inhoudelijke lijn die de steden willen inzetten? Hoe kunnen we het op een slimme manier inrichten (hoe gaan we met elkaar aan de slag in zo'n werklijn)?

2. Voorstelrondje

Alle aanwezigen stellen zich kort voor.

3. Werkplan, een korte toelichting en reacties

Presentatie ter inleiding en stand van zaken tot nu toe. 20 mei staat de eerste plenaire sessie van de City Deal gepland.

4. Inzet vanuit de steden

Vragen:

- Wat wil je het liefst gaan ontwikkelen?
- Wat heb je daarvoor nodig?
- Hoe kunnen wij daar aan bijdragen vanuit deze werklijn?

Groningen

Verschillende trajecten particuliere eigenaren

Verschillende hobbels, waar nieuwe arrangementen voor nodig zijn

- Het goede verhaal, wat is dat? Blijft een puzzel.
Hoe kun je particuliere eigenaren stap voor stap meenemen in wat je wil. Meer dan alleen financieel. Verschillend verhaal, maatwerk.
- Samenwerking, binnen de gemeente maar ook met andere partijen. Bijv. warmtebedrijf, burgercoöperatie.
Samenwerking is puzzel. Hoe zorg je dat het juridisch klopt. Benutten koppelkansen
- Arrangementen (financiering, garanties, ontzorging) goed ontwikkelen.

Inzetten in deze werklijn, manier waarop nog niet duidelijk.

Ervaringen uitwisselen en wat hebben we nodig, van onszelf, van het rijk voor volgende stappen.

Groningen is actief in de wijken, is overzichtelijk. 2030 stip op de horizon. Meters maken in ET. Wat leer je in de wijk (met veel inzet en tijd) waarmee je die grootschalige opschaling en tempo kan gaan maken?

Groningen ook bezig met VVE-aanpak.

Rotterdam

18 mio extra voor inzet in verduurzaming.

Grote voorraad die verduurzaamd moet worden. In kwetsbare wijken grootste deel in kleine VVE's. In grote VVE's is wel een stap te maken. Van het gas af is stap te ver. Grote VVE's lenen veel geld. Kleine VVE's vaak gemengd (eigenaar/bewoners (kwetsbaar) en particuliere verhuurders), weinig gespaard.

Verhuurders investeren wel aan binnenkant, maar niet aan buitenkant. Hoe kun je die stimuleren. Heeft Rotterdam programma voor. Is niet afdwingbaar. Hoe krijg je ze mee? Onderhoud en verduurzaming. Mogelijk maken via financieringsconstructies (Rotterdam heeft eigen regeling). Zoektocht naar geld vs. beleggers die nu veel verdienen. Hoe kun je beleggers verleiden? Of kun je iets afdwingen?

Plan verduurzaming koppeling met NPRZ gaan we delen.

Verschillende aanpakken om VVE's mee te krijgen.

Arnhem

Bezig met aanvraag VHF voor Arnhem-oost. Inzetten voor particuliere eigenaar/bewoners, VVE's en particuliere verhuurders (20% woningvoorraad). Lastig particuliere verhuurders, niet zijnde eigenaren, mee krijgen. Veel ervaring met verduurzaming (aanjaagfonds), meerdere VVE's succesvol ondersteund.

Inzetten op financiële arrangementen (uitkopen?). ET met particuliere verhuurders wordt lastig. Wordt prioriteit.

Nijmegen

Zet in op Zwaneveld. Lang bezig met ET vanuit PAW (1^e tranche). Halverwege dit jaar aanbesteding warmtenet en warmteleverancier. Wie gaat meedoen (m.n. nu corpobezit, rest blijft buiten beschouwing), verbreding lastig). Zwaneveld gemengde wijk. Grote opgave. Financiële uitdagingen, juridische uitdagingen en communicatief (op rijks, gemeente en wijkniveau). ET moet voor iedereen voordeel opleveren. Meenemen particuliere eigenaren grote zoektocht. Zorgen rond particuliere verhuur worden (nog) niet herkend.

Arrangementen, tools en handvatten nodig voor particuliere eigenaren.

Wat is er al? Waar is behoefte aan, wat is al ontwikkeld?

Zeist

Van Kerckebosch naar Vollenhove.

Van AGV naar duurzaam, voor alle doelgroepen. Niet veel kleine beleggers. Faciliteren en helpen, ook in de WOM-structuur in de brede verduurzaming.

Aantal particuliere eigenaren als voorlopers gaan pampieren. Belonen voorbeeldgedrag.

Amsterdam

Veel herkenning in de verhalen.

Amsterdam superhandig begonnen in de meest kwetsbare wijken. Snel van geleerd.

Heeft geleid tot

- Vastgestelde participatiestrategie op 4 verschillende soorten buurten
- Opgenomen in transitieplan warmte. Doorgerekend voor 481 buurten
- Citydeal Amsterdam met corporatie, Vattenfall et al.
- Bezig in 30 buurten. Particuliere verhuurdersaanpak geschreven (delen)
- Wordt ook gewerkt aan VVE aanpak (klantreis, logische comm. en participatie aanpak)
- Koplopersaanpak met duurzaamheidgekkies
- Businesscase maken.

Ophalen hoe interne organisatie kan inzetten op koppelkansen.

Activeren van gedrag lukt pas als het hoogrelevant wordt.

Nadenken wat relevant is.

En verder

Onderzoek naar gedragsbeïnvloeding.

In Rotterdam veiligheid en gezondheid (bijv. verwijderen loden leidingen, roestende balkons)

Koppelkansen met vloerisolatie.

Combineren van lessen PAW met deze City Deal. Goed om snel aan de slag te gaan.

PAW is één van de onderleggers.

Extra stappen in deze City Deal bijv. door de inzet van verschillende departementen.

Via PAW is EZK ook aangesloten.

Geen dingen dubbel doen.

Voor Arnhem is delen wat we al weten aan aanpakken ook belangrijk in de City Deal.
Verschillende soorten particuliere eigenaren. Wat doen partijen voor de verschillende doelgroepen.
Welke knelpunten, welke problematiek achter subdoelgroepen. Complexe materie. Ervaringen delen op de verschillende subgroepen.

Maaïke vraagt op wat er is in Amsterdam.
Lobbystuk van G4 o.l.v. TNO over vouchers, waarmee je evt. arme eigenaar/bewoners kunt stimuleren.
Zeist experimenteert met vouchers, zoekt ook op hoe dat werkt.

Crux is waar je praktisch mee aan de slag kunt. (Groningen en Arnhem).
Zoektocht in werklijn 3 is het grootst.
Opgave is groot, versnelling nodig. Hoe kun je dat gaan realiseren? Welke plussen zijn nodig?

Afspraak:

Iedereen deelt relevante stukken over aanpakken etc. met leeswijzer van max. ½ A4 ->
Waar gaat het over en wat heb ik er aan?